

IT-kommuner i Skåne AB

Granskning av styrning och kontroll

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande	3
2.4. Revisionskriterier.....	4
3. Granskningsresultat	6
3.1. Styrning och organisation	6
3.2. Kontroll och uppföljning	9
4. Sammanfattande bedömning	12
<i>Bilaga 1: Källförteckning</i>	<i>14</i>

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av Höörs kommuns lekmannarevision genomfört en granskning av IT-kommuner i Skåne AB. Granskningens syfte har varit att bedöma om styrelsens styrning och kontroll av verksamheten sker i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv samt andra styrande dokument som ägarna och bolaget har beslutat om.

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsens styrning och kontroll av bolagets verksamhet bör stärkas i flera avseenden. Granskningen visar att det saknas en tydlig struktur för styrningen och uppföljningen. Vidare har styrelsen inte fastställt några mål för bolagets verksamhet vilket i förlängningen innebär att det inte sker någon systematisk uppföljning av väsentliga delar av bolagets verksamhet.

Som framgår i granskningen förklaras detta till viss del av att ägarna inte på ett tydligt sätt har formulerat sina långsiktiga behov inom IT-verksamheten. Det har även nyligen beslutats om en instruktion för hur behoven från ägarna ska förmedlas till bolaget. Dock vill vi understryka styrelsens ansvar för bolagets verksamhet, som därav bör säkerställa en ändamålsenlig styrning och uppföljning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ upprätta mål för bolagets verksamhet,
- ▶ anta Hörby kommuns reglemente för internkontroll eller utforma ett eget styrande dokument avseende intern kontroll,
- ▶ genomföra en risk- och väsentlighetsanalys som ligger till grund för bolagets internkontrollplan, samt
- ▶ säkerställa att de får en tillräcklig verksamhetsuppföljning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

IT-kommuner i Skåne AB startades som ett samarbete över kommungränsen mellan Hörby och Höörs kommuners IT-avdelningar vilket formaliserades i en gemensam IT-avdelning i Hörby kommun den 1 januari 2011. Under 2012 fattades beslut som medförde att även Östra Göinge kommuns IT-avdelning skulle ingå i samarbetet. Under 2015 togs beslutet att bolagisera IT-verksamheten, vilket realiserades 2016. Bolaget ska, enligt bolagsordningen, tillsammans med ägarna driva och utveckla den interna IT-verksamheten i kommunerna.

Eftersom bolaget är nybildat finns ett behov av att klarlägga vilka beslut, policys och andra dokument som finns för att styra, kontrollera och följa upp verksamhetens olika delar. Lekmannarevisorerna har mot bakgrund av detta beslutat att genomföra en granskning av styrelsens styrning, uppföljning och kontroll.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte har varit att bedöma om styrelsens styrning och kontroll av verksamheten sker i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv samt andra styrande dokument som ägarna och bolaget har beslutat om.

Följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

- ▶ Är den bedrivna verksamheten förenlig med vad som anges enligt bolagsordning och ägardirektiv?
- ▶ Uppfylls bolagets mål?
- ▶ Genomförs ett ändamålsenligt kvalitets- och utvecklingsarbete i enlighet med ägarnas synpunkter och behov?
- ▶ Finns det en tillräcklig dokumenterad uppföljning avseende styrning och kontroll av bolagets verksamhet, samt sker en tillfredsställande rapportering till styrelse och ägare?
- ▶ Finns och efterlevs styrdokument, riktlinjer och rutiner avseende den interna kontrollen?
- ▶ Genomförs kontinuerliga riskanalyser, kontrollåtgärder samt uppföljning av verksamheten?
- ▶ Hur sker samordning av affärs-/verksamhetskritiska system? Uppnås kostnadseffektivitet?

2.3. Genomförande

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuobjekt har identifierats i samråd med lekmannarevisionens sakkunniga biträde. Följande funktioner har intervjuats:

- ▶ VD
- ▶ Controller
- ▶ Beställarfunktion i respektive kommun
- ▶ Bolagsstyrelsen

Granskningen är genomförd under september 2018 – december 2018.

2.4. Revisionskriterier

2.4.1. Kommunallagen (2017:725)

Enligt kommunallagens 10 kap. får kommunen besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person. Av 3 § framgår att kommunfullmäktige ska

- ▶ Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten.
- ▶ Se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen.
- ▶ Utse samtliga styrelseledamöter.
- ▶ Se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas.
- ▶ Utse minst en lekmannarevisor.
- ▶ Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

2.4.2. Aktiebolagslagen (2005:551)

Aktiebolagslagens 8 kap. reglerar bolagets ledning och styrelsens huvuduppgifter. Enligt 8 kap. 4 § svarar styrelsen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Styrelsen ska vidare bedöma bolagets ekonomiska situation löpande. Det är styrelsens uppgift att meddela instruktioner för när och hur uppgifter som behövs för styrelsens bedömning, ska samlas in och rapporteras¹.

2.4.3. Bolagsordning

Bolagsordning för IT-kommuner i Skåne AB antogs av respektive kommunfullmäktige under mars och april 2016. Respektive kommunalråd samt kommunchef har undertecknat bolagsordningen i juni samma år.

Föremålet för bolagets verksamhet är att, tillsammans med ägarna, driva och utveckla den interna IT-verksamheten i kommunerna, samt i mindre omfattning i kommunernas helägda bolag.

Bolagsverksamhetens ändamål är att, med tillämpning av självkostnads- och likställighetsprinciperna, tillsammans med ägarna, svara för den interna IT-verksamheten. Syftet med verksamheten ska vara att erbjuda en kostnadseffektiv och säker förvaltning av IT-verksamheten.

2.4.4. Ägardirektiv

Ägardirektivet är antaget och undertecknat på samma sätt som bolagsordningen (se avsnitt 2.4.2).

I ägardirektivet anges att syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster för ägarkommunerna. Vidare ska styrelsen utarbeta och anta en arbetsordning för sitt arbete, samt en instruktion för verkställande direktör.

¹ Instruktioner behöver dock inte meddelas om dessa med hänsyn till bolagets begränsade storlek och verksamhet skulle sakna betydelse för rapporteringen till styrelsen.

Bolagstämman ska genomföras årligen före april månads utgång. Ägarsamråd mellan bolaget och ägarkommunerna ska ske 2-3 gånger per år. Vid ägarsamråd deltar:

- ▶ Kommunalråd
- ▶ Kommunchef
- ▶ Ekonomichef

Bolaget ska följa Hörby kommuns fastställda riktlinjer, principer och anvisningar i tillämpliga delar. Bolagets styrelse ska fatta beslut om dessa dokument, efter samråd mellan ägarna.

Under avsnittet "ekonomi" i ägardirektivet anges bland annat att:

- ▶ Bolaget ska debitera ägarnas förvaltningar och bolag enligt fastställd prislista, månadsvis i förskott.
- ▶ Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de tre närmsta verksamhetsåren. Det första året ska detaljplaneras och budgeteras i form av en affärsplan som anmäls till respektive kommunstyrelse senast under januari månad.
- ▶ Styrelsen och verkställande direktören ska följa ägarkommunernas ekonomiska rapporteringsrutiner.

Kommentar

Styrelsen kan uppmärksamma ägarna på att via stämman precisera vilka av Hörby kommuns riktlinjer bolaget ska följa, samt i vilka delar. Detta bedömer vi inte vara en fråga för bolaget att själva besluta.

3. Granskningsresultat

3.1. Styrning och organisation

3.1.1. Bolagets mål och styrmodell

Bolagets styrelse består av tre tjänstemän från respektive ägarkommun, vars ersättare utgörs av ekonomicheferna i ägarkommunerna. Bolaget har sedan 2017 haft två ägarsamråd där styrelsen tillsammans med ägarkommunernas respektive kommundirektör har diskuterat former för ägarstyrningen. Varje ägarkommun har även en utsedd beställarfunktion (IT-strateg respektive avdelningschef), som ska fungera som en länk mellan ägarkommunerna och bolaget i fråga om IT-tjänster. Bolaget har inga egna stödfunktioner utan köper tjänster från ägarkommunerna avseende HR och arkivering. För närvarande sköts ekonomi internt på bolaget men planeras att flyttas över till Östra Göinge kommun.

Styrelsearbetet under 2017 utgjordes till stor del, enligt de intervjuade, av att hantera praktiska frågor kring rollfördelning. Det finns vid tiden för granskningen inga fastställda mål för bolaget, utöver vad som anges i ägardirektiv och bolagsordning. Det finns inte heller någon beslutad affärsplan som bolaget arbetar utifrån.

Under augusti 2018 hölls ett strategimöte där bolagets styrelse, VD, IT-chef för bolaget, respektive ägarkommuns ekonomichef och kommunchef samt beställarfunktionerna deltog. Vid mötet presenterades ett förslag till styrmodell för bolaget. Modellen utgörs av ett antal principer:

- ▶ Två-armsprincipen: Kommunen är både ägare och kund.
- ▶ Samverkan och samråd: Krav på samverkan vid systeminköp och samordnad verksamhetsutveckling.
- ▶ Strategisk plan för IT-stöd: Kommunernas handlingsplan ska utgöra underlag för bolagets affärsplan.
- ▶ Strukturerat och dokumenterat arbetssätt: Definierade mötesforum, årsarbetsplan, debiteringsmodeller samt styrdokument som beskriver roller och ansvar.

Vid mötet togs inget formellt beslut om styrmodellen men i minnesanteckningarna anges att styrmodellen föreslås skrivas in i ägardirektiv och aktieägaravtal. Vidare framgår även att beställarna ska ta fram en form för ägarnas strategiska plan. Den strategiska planen ska sedan ligga till grund för bolagets affärsplan. Vid intervjun framkommer att arbetet med att ta fram en gemensam strategisk plan för samtliga ägarkommuner ännu inte är påbörjat. I samband med sakgranskningen fick vi ta del av nedanstående illustration som ska redogöra för hur den gemensamma planeringen ska sammankopplas.

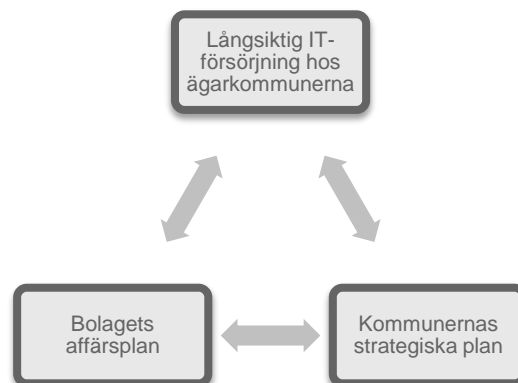
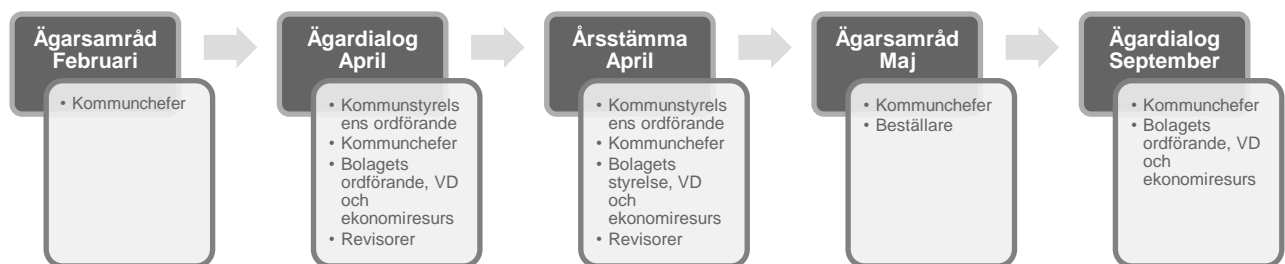

Illustration: Samband gemensam planering. Källa: Unikom

Beställarfunktionerna uppger att strukturen för samverkan inom IT-området ser olika ut i de olika kommunerna. Detta ger i sin tur upphov till olika utmaningar när det kommer till att sammanställa alla verksamheters behov. Kommuncheferna har enligt uppgift det övergripande ansvaret för framtagandet av den strategiska planen. Den strategiska planen ska innefatta:

- ▶ Målbild av IT-behoven
- ▶ Verksamheternas behov av IT-tjänster kommande år
- ▶ Avtalstider för större IT-system

Bolaget har inför 2019 utarbetat en årsarbetsplan för ägarmöten. Planen illustreras nedan. På ägardialogen i april ska den strategiska planen behandlas, samt att bolaget ska presentera en affärsplan vid stämman i april.

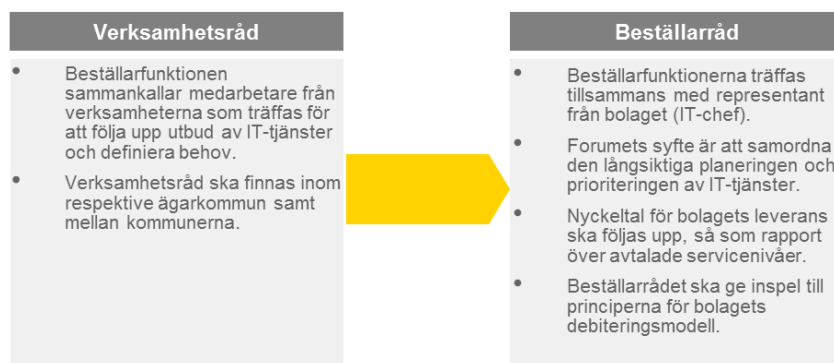

EY:s illustration: Årsarbetsplan 2019 ägarstyrning. Källa: Unikom

3.1.2. Följsamhet till ägarnas behov

De funktioner som närvarade vid strategimötet i augusti godkände en beställarinstruktion som fastställer beställarfunktionens uppdrag och arbetssätt. Enligt uppgift undertecknades beställarinstruktionen först 2018-10-08. Av instruktionen framgår även att beställarfunktionerna ska ta fram den strategiska planen för kommunernas IT-tjänster. Vidare framgår att beställarfunktionen ska svara för ägarkommunernas beställningar till bolaget. Beställarfunktionerna träffas tillsammans med bolagets IT-chef regelbundet och har gjort så sedan bolaget startade.

Enligt beställarinstruktionen ska det finnas två typer av forum för samverkan där behoven från ägarkommunernas verksamheter tas upp och förs vidare till bolaget. Forumen beskrivs i illustrationen nedan. Som nämnts ovan är beställarinstruktionen nyligen fastställd, därav forumen inte är formaliserade än.

EY:s illustration: Forum för samverkan, beställarfunktionen. Källa: Unikom

Beställarfunktionerna uppger vid intervjun att enklare lösningar går snabbt att förverkliga. Däremot är det svårare när det gäller större beställningar som kräver samsyn mellan kommunernas verksamheter. Svårigheten uppges vara att de enskilda verksamheterna ofta har en tydlig bild av vad de vill ha, vilket gör det svårt att kompromissa för att hitta

gemensamma lösningar. Beställarfunktionerna har även olika roller i ägarkommunerna, i egenskap av IT-strateger, med olika stort mandat.

Vid intervju framkommer att beställarfunktionerna har efterfrågat mätetal för uppföljning av bolagets leverans under en längre tid, men att det först levererats under 2018. Enligt huvudavtalet (SLA²) ska avtalets leverans följas upp kvartalsvis av beställarfunktionen. Avtalet anger även inom vilken tid som ärenden ska påbörjas efter anmälan, samt en målsättning om att 75 % av inkomna ärenden ska lösas i första kontakten med servicedesk. I den senaste uppföljningen (1:e april – 30:e juni 2018) framgår att 73 % av ärendena löstes i första kontakten med servicedesk. Det går inte att utläsa från uppföljningen hur lång tid det har tagit från att anmälan har inkommit till dess att ärendet har påbörjats. Dock redovisas genomsnittlig lösningstid uppdelat per kategori och kommun.

Det sker enligt uppgift ingen utvärdering av de beställningar som gjorts till bolaget. Det anges inte heller i beställarinstruktionen att någon utvärdering eller uppföljning ska genomföras vid större beställningar.

3.1.2.1 Debiteringsmodell

Styrelsen godkände 2017-08-23 en debiteringsmodell som ekonomicheferna i ägarkommunerna har tagit fram tillsammans med VD för bolaget. Debiteringsmodellen anger att kostnaderna fördelas enligt självkostnadsprincipen samt att de gemensamma kostnaderna fördelas ut mellan ägarkommunerna. För de olika tjänsterna finns paketpris, för exempelvis enheter (datorer), arbetsplats och användarkonton. Vid intervjun med beställarfunktionerna uppges att det inte är helt tydligt vad de olika paketen innehåller och vad de enskilda komponenterna i paketen kostar. De intervjuade anser att det är viktigt ur ett verksamhetsperspektiv att informationen avseende paketen är detaljerade. Dels avseende det ekonomiska men också för att kunna avgöra om delarna i paketet motsvarar verksamhetens behov. Det uppges vidare att det har varit vissa problem med underlaget för debitering, som består av excelfiler som skickas till kommunerna. Dock framgår av intervjuer att problemet delvis har att göra med kommunens egna rutiner för avsluta av användarkonton.

3.1.2.2 Samordning av verksamhetssystem

Ägarkommunernas respektive verksamhetssystem finns dokumenterade som en bilaga till huvudavtalet. I bilagan anges en prioritering över i vilken utsträckning systemet bedöms vara verksamhetskritiskt. Därefter anges kontaktuppgifter som ska användas vid incidenter rörande systemet. Systemägarskapet och systemadministrationen för verksamhetssystemen ligger hos respektive ägarkommun. Internt inom kommunerna är systemägarskapet fördelat på olika sätt. Bolaget står för den tekniska förvaltningen av verksamhetssystemen samt för den gemensamma plattformen (nätverk, server etc.) som är samma för alla system. Av huvudavtalet mellan bolaget och kommunerna framgår att:

”Kommunen ska alltid i första hand utreda möjligheten att göra upphandlingar av verksamhetssystem och andra IT-lösningar i samverkan med övriga ägarkommuner.”

Det framgår även vid intervjuer att detta är det tilltänkta tillvägagångssättet. Det har hittills inte genomförts någon gemensam upphandling då behovet inte har uppkommit. Det pågår dock samtal inom vissa verksamhetsområden att göra detta framöver. Den strategiska planen som

² Service-level-agreement. Avtalet reglerar relationen mellan kommunerna och bolaget, avseende IT-verksamheten, och de tjänster som ingår.

ska tas fram, kommer även utgöra ett underlag för samordning av upphandlingar av verksamhetssystem.

3.1.3. Bedömning

Vi bedömer att styrelsen inte har en tillräckligt ändamålsenlig styrning av bolaget. Styrelsen har bland annat inte upprättat och beslutat om någon verksamhetsplan eller affärsplan, som anges i ägardirektivet. Det saknas även dokumenterade och klart uttalade mål för bolagets verksamhet. I bolagsordningen uttrycks dock att verksamheten ska drivas i samverkan med ägarna, vilket också lyftes under intervjuer. Eftersom det i dagsläget saknas en tydlig bild av ägarnas samlade behov, finns inte heller någon fastställd målbild för bolaget. Då bolagets verksamhet utgör en servicefunktion åligger det ägarna att formulera vilken service som efterfrågas. Det är positivt att arbetet med den strategiska planen är på gång och att en årsarbetsplan är utformad. Vi vill i sammanhanget påpeka att bolaget har bedrivit sin verksamhet i snart två år varpå en struktur för verksamheten och ägarstyrningen har tagit lång tid att formulera.

Vi bedömer att det är en brist att styrelsen inte har formulerat egna mål för den verksamhet som bedrivs. Bolaget har inte definierat vad en kostnadseffektiv och säker IT-verksamhet innebär, vilket i bolagsordningen fastställs vara syftet med bolaget. En viss uppföljning sker av huvudavtalet (SLA) men inte avseende samtliga nyckeltal som finns noterade i avtalet. Det framkommer vidare i granskningen att beställarfunktionerna inte anser att debiteringsmodellen och uppföljningen av huvudavtalet har fungerat tillräckligt väl.

Brister i uppföljning av bolagets verksamhet gör det svårt att bedöma i vilken utsträckning styrelsen arbetar för att uppfylla ägarnas behov och synpunkter (se även avsnitt 3.2.3).

Avseende samordning av verksamhetssystem bedömer vi att detta är en fråga för ägarkommunerna, inte styrelsen. I huvudavtalet anges också tydligt att ägarkommunerna ska samverka i upphandlingar av verksamhetssystem. Bolaget har kännedom om vilka verksamhetskritiska system som finns, och ansvarar för den tekniska förvaltningen av dessa.

3.2. Kontroll och uppföljning

3.2.1. Ekonomisk uppföljning

Styrelsen uppger att bolaget inte har definierat vad en kostnadseffektiv verksamhet innebär och att det inte finns fastställda nyckeltal som följs upp. Styrelsen har framfört att man önskar en mer detaljerad ekonomisk uppföljning än den som sker idag. Enligt uppgift kommer detta att ske framöver när ekonomifunktionen flyttas över till Östra Göinge kommun.

På bolagets styrelsemöte 2016-09-15 beslutades att bolaget ska följa Hörby kommuns befintliga policys, med undantag av investeringspolicyn som skulle ses över. Det beslutades även att bolaget skulle utforma egna policys utifrån Hörby kommuns förlagor, i det fall behov finns. Exempel på Hörby kommuns policys som bolaget följer är:

- ▶ Ekonomisk uppföljning
- ▶ Ekonomiska styrprinciper
- ▶ Finanspolicy
- ▶ IT-policy för anställda (Unikom)

Enligt de ekonomiska styrprinciperna ska månadsrapporter tas fram för mars, maj, september, oktober och november. Dessa ska innefatta resultaträkning och driftsredovisning.

Delårsrapporter ska tas fram per 30 april och 31 augusti. Samtliga ekonomiska rapporter ska bestå av en ekonomisk analys och en verksamhetsanalys.

Under 2018 har bolaget tagit fram balans- och resultatrapporter för mars, maj och september, samt en ekonomisk analys för januari – april. Den ekonomiska analysen per april innefattar en resultaträkning med förklaringar till utfallet för varje post. Analysen innefattar även en ekonomisk långtidsplanering fram till år 2027. Det framgår dock ingen analys eller uppföljning avseende bolagets verksamhet i rapporterna.

I samband med den ekonomiska analysen per april 2018 gjordes även en utvärdering av debiteringsmodellen. Av utvärderingen framgår att det finns en del begränsningar i att få fram underlag, samt att redovisningen kräver handpåläggning. I utvärderingen har det identifierats ett antal områden där större avvikelser mellan kostnad och debitering har skett. Enligt uppgift har det inte gått att analysera avvikelserna på grund av att det inte varit möjligt i bolagets nuvarande ekonomisystem.

3.2.2. Intern kontroll och verksamhetsuppföljning

Vid tiden för granskningen finns ingen upprättad internkontrollplan eller dokumenterad riskanalys för bolagets sammantagna verksamhet. Det finns inget beslut taget i styrelsen om att bolaget ska följa Hörby kommuns internkontrollreglemente. Däremot uppger styrelsen vid intervjun att man inför 2019 kommer att upprätta en internkontrollplan.

Inom bolaget genomförs omvärldsanalyser i arbetsgrupper, baserat på kompetensområden:

- ▶ Servicedesk
- ▶ Nätverksgruppen
- ▶ Verksamhetssystem och applikationer
- ▶ Datacenter (server och licenser)

Av intervjuer framgår att det är oklart i vilken utsträckning omvärldsanalyserna dokumenteras. Vid eventuella efterföljande kontroller tar VD del av resultatet, och styrelsen har vid något tillfälle fått sådan kontroll återrapporterad. En omvärldsanalys som styrelsen har tagit del av är en Security Health Check (SHC), som genomförts i syfte att kontrollera säkerheten i IT-miljön. Kontrollen genomfördes av ett konsultföretag och återrapporteringen består av en rapport innehållande tekniska analyser av tester genomförda av konsultföretaget.

Bolaget genomförde under 2017 en servicemätning avseende upplevelsen av bolagets service. Av uppföljningen framgår att det totala nöjd-kund-indexet låg på 6,18, på en skala mellan 1-10. Uppföljningen visar även att bemötande och tillgänglighet ansågs vara förbättringsområden. Bolaget har tagit fram en handlingsplan baserat på resultatet från servicemätningen. Resultatet av servicemätningen har presenterats för styrelsen, och mätningen kommer att genomföras en gång om året framöver.

3.2.3. Bedömning

Vår bedömning är att uppföljningen av bolagets verksamhet inte är tillräcklig. Det saknas i stora delar en systematisk uppföljning av bolagets verksamhet, och därmed en analys av densamma. Detta knyter an till bristen av styrning, då det saknas mål för bolaget att följa upp. Det enda uppföljningen av bolagets verksamhet som vi tagit del av är en uppföljning av servicedesks leveranstider och servicemätningen, vilket vi bedömer vara otillräckligt.

Styrelsen påpekar att det brister i den ekonomiska uppföljningen som den sker idag, men har också vidtagit åtgärder för att framöver få ett mer ändamålsenligt ekonomistöd, vilket vi bedömer vara positivt.

Det är en brist att det saknas ett samlat internkontrollarbete för bolagets verksamhet. I syfte att ha uppsikt över verksamheten och för att beakta risker i verksamheten bör detta arbete säkerställas. Bolaget ska i tillämpliga delar följa Hörby kommuns fastställda riktlinjer, principer och anvisningar eller utforma egna policys utifrån Hörby kommuns förlagor. Vad gäller intern kontroll har bolaget inte upprättat något reglemente eller motsvarande, vilket vi rekommenderar dem att göra.

4. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsens styrning och kontroll av bolagets verksamhet bör stärkas i flera avseenden. Granskningen visar att det saknas en tydlig struktur för styrningen och uppföljningen. Vidare har styrelsen inte fastställt några mål för bolagets verksamhet vilket i förlängningen innebär att det inte sker någon systematisk uppföljning inom väsentliga delar av bolagets verksamhet.

Som framgår i granskningen förklaras detta till viss del av att ägarna inte på ett tydligt sätt har formulerat sina långsiktiga behov inom IT-verksamheten. Det har även nyligen beslutats om en instruktion för hur behoven från ägarna ska förmedlas till bolaget. Dock vill vi understryka styrelsens ansvar för bolagets verksamhet, som därav bör säkerställa en ändamålsenlig styrning och uppföljning.

Revisionsfrågor	Svar
Är den bedrivna verksamheten förenlig med vad som anges enligt bolagsordning och ägardirektiv?	Nej. Styrelsen har inte upprättat någon verksamhetsplan eller affärsplan, som anges i ägardirektivet.
Uppfylls bolagets mål?	Det saknas mål för bolagets verksamhet. Styrelsen har inte heller definierat vad en kostnadseffektiv verksamhet och säker IT-förvaltning innebär.
Genomförs ett ändamålsenligt kvalitets- och utvecklingsarbete i enlighet med ägarnas synpunkter och behov?	Det framkommer i granskningen att beställarfunktionerna inte anser att debiteringsmodellen är tillräckligt tydlig. Samt att uppföljningen av huvudavtalet har fungerat tillräckligt väl. Avsaknaden av uppföljning av bolagets verksamhet gör det svårt att bedöma i vilken utsträckning man arbetar ändamålsenligt för att uppfylla ägarnas behov och synpunkter.
Finns det en tillräcklig dokumenterad uppföljning avseende styrning och kontroll av bolagets verksamhet, samt sker en tillfredsställande rapportering till styrelse och ägare?	Nej. Det sker till viss del en ekonomisk uppföljning, men i stora delar saknas en uppföljning av bolagets verksamhet.
Finns och efterlevs styrdokument, riktlinjer och rutiner avseende den interna kontrollen?	Nej. Det finns ingen internkontrollplan upprättad och styrelsen har inte beslutat om att följa Hörby kommuns internkontrollreglemente.
Genomförs kontinuerliga riskanalyser, kontrollåtgärder samt uppföljning av verksamheten?	Delvis. Internt genomförs omvärldsanalyser i bolaget, det är dock oklart i vilken utsträckning detta dokumenteras. Styrelsen har tagit del av en dokumenterad omvärldsanalys som avsåg säkerheten i bolagets IT-miljö.
Hur sker samordning av affärs-/verksamhetskritiska system? Uppnås kostnadseffektivitet?	Samordning av verksamhetssystem är en fråga för ägarkommunerna, inte styrelsen. I huvudavtalet anges också tydligt att ägarkommunerna ska samverka i upphandlingar av verksamhetssystem. Bolaget har kännedom om vilka verksamhetskritiska system som finns, och ansvarar för den tekniska förvaltningen av dessa.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ upprätta mål för bolagets verksamhet,
- ▶ anta Hörby kommuns reglemente för internkontroll eller utforma ett eget styrande dokument avseende intern kontroll,
- ▶ genomföra en risk- och väsentlighetsanalys som ligger till grund för bolagets internkontrollplan, samt
- ▶ säkerställa att de får en tillräcklig verksamhetsuppföljning.

Höör den 12 december 2018

Jakob Smith
EY

Negin Nazari
EY

Emmy Lundblad
EY

Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- ▶ VD, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Controller, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Ordförande, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Vice ordförande, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Styrelseledamot, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Ersättare, IT-kommuner Skåne AB
- ▶ Beställarfunktion (avdelningschef), Östra Göinge kommun
- ▶ Beställarfunktion (IT-strateg), Höörs kommun
- ▶ Beställarfunktion (IT-strateg), Hörby kommun

Dokument:

- ▶ Huvudavtal (SLA) inkl bilagor
- ▶ Uppföljning SLA april-juni 2018
- ▶ Protokoll bolagstämma 2017, 2018
- ▶ Protokoll styrelsemöte jan-aug 2018, 2017-08-23, 2016-09-15
- ▶ Minnesanteckningar strategimöte 2018-08-23
- ▶ Alkohol- och drogpolicy, Hörby kommun
- ▶ Arbetsmiljöpolicy, Hörby kommun
- ▶ Ekonomisk uppföljning, Hörby kommun
- ▶ Ekonomiska styrprinciper, Hörby kommun
- ▶ Finanspolicy, Hörby kommun
- ▶ Investeringspolicy, Hörby kommun
- ▶ Jämställdhetsplan, Hörby kommun
- ▶ Mötes- och resepolicy, Hörby kommun
- ▶ Rökpolicy, Hörby kommun
- ▶ Internkontrollreglemente, Hörby kommun
- ▶ Avtal om samverkanssystem och arbetsmiljöarbete enligt FAS05, Hörby kommun
- ▶ Presentation debiteringsmodell, Unikom
- ▶ Årsarbetsplan för ägarstyrning 2019, Unikom
- ▶ SHC resultat, Unikom
- ▶ Delårsrapport per 2018-08-31, Unikom
- ▶ Ekonomisk analys jan-april 2018, Unikom
- ▶ Utvärdering debiteringsmodell, Unikom
- ▶ Bolagsordning IT-kommuner i Skåne AB
- ▶ Ägardirektiv IT-kommuner i Skåne AB